

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามทัศนะของครูในอำเภอหัวหิน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

**Administrator's Desirable Characteristics as Perceived by Teachers in
Hua Hin District under the Office of Prachuap Khiri Khan
Educational Service Area 2**

นิตยา อุทรอินทร์¹ และดร.สุรพล ศิริเศรษฐ์²

^{1,2}บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

E-mail: nittaya_4869@windowslive.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องคุณลักษณะผู้บริหารที่พึงประสงค์ตามทัศนะของครูในอำเภอหัวหิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้บริหารที่พึงประสงค์ตามทัศนะของครูในอำเภอหัวหิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 2 จำแนกตามสถานภาพของครู ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน และระดับการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการทำงาน 11 - 20 ปี มีทัศนคติต่อคุณลักษณะผู้บริหารที่พึงประสงค์ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด โดยระดับเห็นด้วยมากที่สุดลำดับที่หนึ่งคือ ด้านทักษะการบริหาร รองลงมาคือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านวิชาการ และด้านมนุษยสัมพันธ์ ตามลำดับ ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ครูที่มีเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และระดับการศึกษาต่างกันมีทัศนคติต่อคุณลักษณะผู้บริหารที่พึงประสงค์โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนครูที่มีอายุต่างกันมีทัศนคติต่อคุณลักษณะผู้บริหารที่พึงประสงค์โดยรวมและด้านมนุษยสัมพันธ์ รวมถึงด้านทักษะการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านบุคลิกภาพและด้านวิชาการพบว่าไม่แตกต่างกัน

Abstract

The purposes of this research were to study and compare desirable characteristics of the administrator as perceived by teachers in Hua Hin District under the Office of Prachuap Khiri

Khan Educational Service Area 2. Perceptions of teachers were compared as classified by gender, age, work experience, and educational qualification. Research findings indicated that the majority of teachers in the sample were females, aged between 41 – 50 years, with bachelor's degree educational qualification, and with work experience between 11 – 20 years. Teachers perceived that the overall desirable characteristics of the administrator was at the highest level, with the aspect of characteristics receiving the highest rating mean being the personality, followed by those of the academic quality, and human relationship, respectively. Results of hypothesis testing showed that teachers with different genders, work experiences, and educational qualifications did not significantly differ in their perceptions on the overall and by-aspect characteristics of the administrator. On the other hand, teachers with different ages differed significantly in their perceptions on the administrator's overall characteristics, human relationship, and administration skills at the .05 level; while no significant difference was found in their perceptions on the administrator's personality, and academic quality.

บทนำ

การศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าช่วยแก้ปัญหาต่างๆ ในสังคมและเป็นกระบวนการที่ช่วยให้นักศึกษามีพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม การศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อให้มีคุณค่าทั้งต่อตนเอง สังคม ประเทศชาติและสังคมโลก การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม และเป็นกระบวนการเรียนรู้ให้แต่ละคนได้รู้จักศักยภาพที่แท้ของตน เพื่อจะเลี้ยงตนและครอบครัว ได้อย่างมีสัมมาอาชีพะพร้อมๆ กัน เพื่อใช้ศักยภาพนั้นรับใช้ผู้อื่น ให้เกิดความยุติธรรมในสังคมอย่าง สันติ และเชื่อมโยงไปถึงสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติอย่างประสานสอดคล้องกัน จากความสำคัญ ดังกล่าว นับว่าการศึกษาที่มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาคน เพื่อให้คนเป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพ ซึ่งจะ เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติต่อไป โดยเฉพาะการศึกษาระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน เป็นกระบวนการผลิตคนระดับพื้นฐานซึ่งประเทศชาติมีความต้องการมากที่สุด ก่อให้เกิด สมรรถภาพในตัวบุคคลและส่งผลถึงคุณภาพการศึกษาของคนไทย ซึ่งโรงเรียนระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานเป็นหน่วยงานระดับปฏิบัติที่จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการบริหารจัดการที่ดีที่นำไปสู่ คุณภาพในการจัดการศึกษา การจัดการศึกษาในแต่ละโรงเรียนเท่าที่เป็นอยู่จะมีลักษณะเด่นหรือด้อย ในแต่ละเรื่องแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารแต่ละ โรงเรียนและการให้

ความสำคัญในประเด็นของการจัดการศึกษาที่แตกต่างกัน โรงเรียนที่เห็นความสำคัญของงานวิชาการ การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ บางโรงเรียนก็เน้นการปฏิบัติกิจกรรมที่ส่งเสริมงานกิจการนักเรียน บางโรงเรียนถึงแม้จะเน้นการปฏิบัติพิเศษในบางเรื่องแต่ถ้าไม่ละเลยการปฏิบัติในเรื่องอื่นๆ ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด ก็จัดได้ว่าเป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพ แต่สำหรับโรงเรียนที่เน้นการปฏิบัติในบางเรื่องจนละเลยหรือละเว้นการปฏิบัติเรื่องอื่นๆ ซึ่งยังจำเป็นอยู่ในโรงเรียนนั้นก็ เป็นโรงเรียนที่ถือว่าไม่ได้คุณภาพ

การจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายตามที่กำหนดไว้ใน หลักสูตรนั้น ผู้บริหารโรงเรียนย่อมเป็นบุคคลสำคัญที่จะต้องทำหน้าที่สนองนโยบายดังกล่าว โดย ต้องให้การควบคุม กำกับ ติดตาม และดำเนินการจัดกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการเรียนการสอนภายใน โรงเรียนเพราะภารกิจหลักของโรงเรียน คือ การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณสมบัติ ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร การที่ผู้บริหารจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเหมาะสมต้องมีความรู้ ความเข้าใจในขอบข่ายความสำคัญของงานบริหารโรงเรียนเป็นอย่างดี อาศัยความร่วมมือและ ประสานสัมพันธ์กันระหว่างผู้บริหารกับครูผู้สอนในการบริหารจัดการ ดำเนินการจัดการเรียน การสอนให้กับผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อมุ่งสร้างให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข ตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผู้บริหารจึงเป็นผู้มีบทบาทในการเป็นผู้นำให้คณะครูและบุคลากรใน โรงเรียนทุกคนปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้งานบรรลุผลความสำเร็จของการบริหารงาน โรงเรียนหรือคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน จึงขึ้นอยู่กับผู้บริหารเป็นสำคัญ โดยการ จัด การศึกษาของโรงเรียนจะต้องพัฒนาให้ เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา จากผลการประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาของโรงเรียน สรุปว่าปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของโรงเรียนที่ควร ได้รับความแก้ไข ได้แก่ 1) ผู้บริหารใช้ภาวะผู้นำในการบริหารงานน้อยมากจึงไม่สามารถบริหารจัดการ ได้เต็มตามศักยภาพ 2) ครูผู้สอนไม่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนอีกทั้งไม่สามารถจัดกิจกรรมที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ 3) ขาดสื่อการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้ ครูไม่เห็นความสำคัญในการ นำสื่อไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และ 4) การนิเทศติดตามผลการปฏิบัติงานไม่เป็น ระบบ ไม่ต่อเนื่อง ไม่มีการนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนางาน จากปัญหาดังกล่าว ผู้บริหาร อาจเป็นปัจจัยแรกในการจัดการศึกษาของโรงเรียน เพราะเป็นผู้ที่มีบทบาทสูงสุดต่อการบริหารงาน ของโรงเรียน และเมื่อพบว่าผู้บริหารใช้ภาวะผู้นำในการบริหารงานน้อยมากนั้นอาจมีสาเหตุมาจาก ตัวผู้บริหารขาดคุณลักษณะผู้นำที่ดี พฤติกรรมที่ปรากฏจึงไม่สามารถโน้มน้าวให้ครูเกิดความศรัทธา เชื่อถือหรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพได้ ส่งผลให้เกิดปัญหาต่อการ บริหารโรงเรียน ทำให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนไม่มีประสิทธิภาพ

การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ มีเป้าหมายหลักเพื่อให้ผลผลิตซึ่งหมายถึงผู้เรียน มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานที่กำหนด การบริหารงานของโรงเรียนจึงต้องมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน คือ คุณลักษณะและพฤติกรรมของครู คุณลักษณะและพฤติกรรมของผู้บริหารและบรรยากาศในโรงเรียน จากความสัมพันธ์ข้างต้น คุณลักษณะผู้นำและพฤติกรรมของผู้บริหารจึงมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน ฉะนั้นปัญหาการจัดการศึกษาว่าผู้บริหารใช้ภาวะผู้นำในการบริหารน้อยมากอีกทั้งมีพฤติกรรมการบริหารงานที่คงไม่มีการเปลี่ยนแปลงนั้น ปัจจัยสำคัญอาจมีสาเหตุมาจากการขาดคุณลักษณะของผู้นำที่ดี จึงส่งผลต่อพฤติกรรมการบริหารงานโรงเรียนในทุกด้าน และคุณภาพของการจัดการศึกษา ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามทฤษฎีของครูในอำเภอหัวหิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 เพื่อให้ผลการวิจัยนี้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารและเป็นข้อคิดในการพิจารณาปรับปรุงตนเองของผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่ในปัจจุบัน และเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนในอำเภอหัวหิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามทฤษฎีของครูในอำเภอหัวหิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามทฤษฎีของครูในอำเภอหัวหิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จำแนกตามสถานภาพของครู ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

วิธีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อคุณลักษณะผู้บริหารที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามทฤษฎีของครูในอำเภอหัวหิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 2 ได้แก่ คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ คุณลักษณะด้านความรู้และวิชาการ คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์คุณลักษณะด้านทักษะการบริหาร

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในอำเภอหัวหิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 185 คน ได้จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random

Sampling) โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ที่ระดับนัยสำคัญ .05 และคลาดเคลื่อน ร้อยละ 5 จากนั้นดำเนินการเลือกโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม มีข้อความเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Multiple Choice) ที่กำหนดให้ และตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามทฤษฎีของครู ในอำเภอหัวหิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจวบคีรีขันธ์เขต 2 ได้แก่ 1) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพ 2) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านวิชาการ 3) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านมนุษยสัมพันธ์ 4) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านทักษะการบริหารงาน ในแต่ละงานจำนวน 10 ข้อ โดยผู้วิจัยนำมาพัฒนาให้เหมาะสมกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคอร์ท (Likert's Rating Scale) โดยผู้วิจัยได้กำหนดค่าคะแนนของช่วงน้ำหนักเป็น 5 ระดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยทำหนังสือถึงคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต เพื่อขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในอำเภอหัวหิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ช่วยอนุเคราะห์ให้ครูเป็นผู้ให้ข้อมูล โดยตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ และผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ใช้วิธีการส่งแบบสอบถามทางผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับคืนผู้วิจัยโดยตรงทางผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 185 ชุด ได้รับคืน 185 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) T-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) และเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffé Method)

สมมติฐาน

1. ครูที่มีเพศต่างกันมีทัศนคติต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนในอำเภอหัวหิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 แตกต่างกัน
2. ครูที่มีอายุต่างกันมีทัศนคติต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนในอำเภอหัวหิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 แตกต่างกัน
3. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีทัศนคติต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนในอำเภอหัวหิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 แตกต่างกัน

4. ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีทัศนคติต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนในอำเภอหัวหิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 แตกต่างกัน

ผลการศึกษา

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามทัศนะของครูในอำเภอหัวหิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .39 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูในอำเภอหัวหินมีทัศนคติต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารทุกด้านอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด เกี่ยวกับคุณลักษณะด้านทักษะการบริหารเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านวิชาการ และด้านมนุษยสัมพันธ์ตามลำดับ

ตารางที่ 1 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามทัศนะของครูในอำเภอหัวหิน ด้านบุคลิกภาพ

คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ	ลำดับที่
1. มีสุขภาพดีทั้งกายและจิต	4.79	.46	เห็นด้วยมากที่สุด	1
2. ใช้คำพูดสุภาพ	4.72	.52	เห็นด้วยมากที่สุด	3
3. มีความขยันหมั่นเพียรและค้นคว้าหาความรู้มาเผยแพร่อยู่เสมอ	4.75	.48	เห็นด้วยมากที่สุด	2
4. รู้จักวางตัวได้อย่างเหมาะสม	4.43	.55	เห็นด้วยมากที่สุด	8
5. แต่งกายสุภาพเหมาะสมกับโอกาสและกาลเทศะ	4.44	.55	เห็นด้วยมากที่สุด	7
6. มีความเสียสละไม่เห็นแก่ตัว	4.71	.56	เห็นด้วยมากที่สุด	4
7. มีความคล่องแคล่วว่องไว	4.38	.62	เห็นด้วยมากที่สุด	9
8. สามารถตัดสินใจได้รวดเร็วและถูกต้อง	4.71	.57	เห็นด้วยมากที่สุด	5
9. มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง	4.15	.78	เห็นด้วยมาก	10
10. สามารถควบคุมอารมณ์ที่ไม่เหมาะสมได้เป็นอย่างดี	4.65	.57	เห็นด้วยมากที่สุด	6
รวม	4.57	.40	เห็นด้วยมากที่สุด	

ตารางที่ 2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามทรรศนะของครูในอำเภอหัวหิน ด้านวิชาการ

คุณลักษณะด้านวิชาการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทรรศนะ	ลำดับที่
1. มีความสามารถและมีความรู้ในเรื่องการนิเทศภายใน	4.76	.49	เห็นด้วยมากที่สุด	1
2. มีความรู้เกี่ยวกับระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน	4.74	.50	เห็นด้วยมากที่สุด	2
3. มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาบุคลากรให้จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.47	.60	เห็นด้วยมากที่สุด	7
4. มีการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษา	4.47	.63	เห็นด้วยมากที่สุด	8
5. มีการวางระบบและกลไกที่ดีในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.69	.53	เห็นด้วยมากที่สุด	3
6. มีความรอบรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอน	4.68	.55	เห็นด้วยมากที่สุด	4
7. มีการส่งเสริมและพัฒนาครูในการผลิตสื่อใช้เทคโนโลยีอย่างหลากหลาย	4.40	.58	เห็นด้วยมากที่สุด	9
8. มีการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง	4.47	.56	เห็นด้วยมากที่สุด	6
9. ส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน	4.32	.55	เห็นด้วยมากที่สุด	10
10. มีความรู้และสนใจข่าวสาร การเมือง เศรษฐกิจสังคม และเหตุการณ์ปัจจุบัน	4.58	.55	เห็นด้วยมากที่สุด	5
รวม	4.56	.44	เห็นด้วยมากที่สุด	

ตารางที่ 3 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามธรรมชาติของครูในอำเภอหัวหิน ด้านมนุษยสัมพันธ์

คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับธรรมชาติ	ลำดับที่
1. ให้ความช่วยเหลือผู้ร่วมงานด้วยความจริงใจ	4.64	.57	เห็นด้วยมากที่สุด	2
2. สามารถสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนได้เป็นอย่างดี	4.52	.58	เห็นด้วยมากที่สุด	6
3. มีอธยาศัยไมตรีที่ดี อุ่มเอี่ยมแจ่มใส	4.64	.54	เห็นด้วยมากที่สุด	1
4. ให้เกียรติยกย่องชมเชยผู้ใต้บังคับบัญชา	4.48	.64	เห็นด้วยมากที่สุด	7
5. มีจิตใจเมตตา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	4.61	.62	เห็นด้วยมากที่สุด	3
6. รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.54	.60	เห็นด้วยมากที่สุด	5
7. มีความสามารถในการทำงานเป็นทีม	4.47	.56	เห็นด้วยมากที่สุด	8
8. รู้จักให้อภัย ไม่คิดร้ายต่อผู้อื่น	4.31	.57	เห็นด้วยมากที่สุด	10
9. เป็นกันเอง ไม่ถือตัว เสมอต้นเสมอปลาย	4.36	.55	เห็นด้วยมากที่สุด	9
10. มีความสามารถในการแก้ปัญหาและจัดความขัดแย้งต่างๆ ได้ดี	4.57	.56	เห็นด้วยมากที่สุด	4
รวม	4.51	.46	เห็นด้วยมากที่สุด	

ตารางที่ 4 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามทรรศนะของครูในอำเภอหัวหิน ด้านทักษะการบริหาร

คุณลักษณะด้านทักษะการบริหาร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทรรศนะ	ลำดับที่
1. มีการกำหนดนโยบายและการวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ	4.75	.47	เห็นด้วยมากที่สุด	2
2. มีวิสัยทัศน์กว้างไกล สามารถมองเห็นภาพในอนาคตของโรงเรียนได้	4.77	.47	เห็นด้วยมากที่สุด	1
3. การบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมใช้ระบบการทำงานเป็นทีม	4.63	.53	เห็นด้วยมากที่สุด	7
4. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง	4.63	.58	เห็นด้วยมากที่สุด	8
5. นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ประโยชน์ในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.43	.54	เห็นด้วยมากที่สุด	10
6. สามารถบริหารทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ	4.68	.53	เห็นด้วยมากที่สุด	4
7. สนับสนุน กระตุ้นให้บุคลากรทำงานด้วยความเต็มใจและเต็มความสามารถ	4.55	.56	เห็นด้วยมากที่สุด	9
8. มีการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	4.64	.54	เห็นด้วยมากที่สุด	6
9. สามารถประเมินและวิเคราะห์ปัญหาของโรงเรียนได้อย่างถูกต้อง	4.70	.50	เห็นด้วยมากที่สุด	3
10. สามารถแก้ปัญหาได้อย่างรวดเร็วและประสบผลสำเร็จ	4.67	.55	เห็นด้วยมากที่สุด	5
รวม	4.65	.43	เห็นด้วยมากที่สุด	

การทดสอบสมมติฐาน

ครูในอำเภอหัวหินที่มีเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และระดับการศึกษาต่างกันมีทรรศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน สำหรับครูที่มีอายุต่างกันมีทรรศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อทดสอบรายด้านพบว่า ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านทักษะการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านบุคลิกภาพและด้านวิชาการ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามทรศนะของครูในอำเภอ
หัวหินระหว่างเพศและอายุ

คุณลักษณะ ผู้บริหาร	เพศ				อายุ							
	ชาย (n = 45)		หญิง (n = 140)		ต่ำกว่า 31 ปี (n = 17)		31-40 ปี (n = 29)		41-50 ปี (n = 85)		51 ปีขึ้นไป (n = 54)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ด้าน บุคลิกภาพ	4.61	.37	4.56	.41	4.80	.28	4.53	.40	4.57	.36	4.53	.47
2. ด้าน วิชาการ	4.60	.39	4.54	.46	4.78	.36	4.52	.46	4.58	.43	4.47	.46
3. ด้านมนุษย สัมพันธ์	4.57	.43	4.50	.47	4.77	.38	4.49	.49	4.55	.42	4.39	.51
4. ด้านทักษะ การบริหาร	4.69	.41	4.53	.44	4.85	.27	4.58	.45	4.69	.35	4.55	.55
รวม	4.62	.36	4.56	.40	4.80	.26	4.53	.41	4.60	.35	4.48	.45

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามทรศนะของครูในอำเภอหัวหิน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ได้แก่ ด้านทักษะการบริหาร ด้านบุคลิกภาพ ด้านวิชาการ และด้านมนุษยสัมพันธ์ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ด้านบุคลิกภาพ มีระดับเห็นด้วยด้านสุขภาพดีทั้งกายและจิตระดับมากที่สุด ด้านวิชาการมีระดับเห็นด้วย ด้านมีความสามารถและมีความรู้ในเรื่องการนิเทศภายในในระดับมากที่สุด ด้านมนุษยสัมพันธ์มีระดับเห็นด้วย ด้านมีอิชยาศัยไมตรีที่ดีเยี่ยมเข้มแ่มใสระดับมากที่สุด และด้านทักษะการบริหารมีระดับเห็นด้วย ด้านมีวิสัยทัศน์กว้างไกลสามารถมองเห็นภาพในอนาคตของโรงเรียนไ้ระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารตามสภาพการปฏิบัติงานจริงควบคู่กับการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามทรศนะของครู เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจน และทำให้ทราบถึงจุดที่ควรพัฒนาอันจะนำไปสู่การพัฒนาผู้บริหารที่ตรงจุดและเหมาะสมต่อไป

2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามธรรมชาติของครู ควบคู่กับธรรมชาติของคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้นำชุมชน ผู้ปกครอง และนักเรียน เพื่อให้ทราบข้อมูลจากบุคคลที่เกี่ยวข้องซึ่งกว้างขวางมากยิ่งขึ้น

3. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะผู้บริหารที่พึงประสงค์ เพื่อให้ทราบถึงคุณลักษณะที่เป็นองค์ประกอบสำคัญ และเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เหล่านั้นให้เกิดขึ้นในตัวผู้บริหาร

เอกสารอ้างอิง

- ถวิล อรัญเวศ. (2544). *นักบริหารมืออาชีพในยุคเขตพื้นที่การศึกษา*. วารสารวิชาการ, 1 (3), หน้า 17 - 18.
- นพพงษ์ บุญจิตราวุธ. (2540). *ก้าวเข้าสู่ผู้บริหารการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: บพิธการพิมพ์.
- พนม พงษ์ไพบูลย์. (2542). *มองการศึกษาขั้นพื้นฐานไทยก่อนถึงปี 2000*. วารสารปฏิรูปการศึกษา, 1 (8), หน้า 8 - 12.
- สุพล วังสินธุ์. (2545). *การบริหารโรงเรียนตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา*. วารสารวิชาการ, 2 (4), หน้า 29.